

PROPOSTA DE MOCIÓ PER UNA GESTIÓ PÚBLICA DE L'AIGUA

L'aigua és un bé escàs i al mateix temps essencial per a la vida al planeta. Els ecosistemes aquàtics exerceixen funcions clau per a la biosfera i per a la pròpia existència de les societats humanes a més de proveir d'aigua per a l'agricultura, la indústria i la producció d'energia.

La Directiva Marc d'Aigua europea aprovada l'any 2000 significa una nova concepció en matèria legislativa pel que fa a la gestió de l'aigua. L'aigua deixa de ser únicament un recurs i també és considerada pel seu valor ecosistèmic; així doncs, la directiva obliga a tots els estats membres de la Unió Europea a aprovar uns plans de gestió de conca que no només tinguin l'objectiu de satisfer totes les necessitats d'usos, sinó també l'exigència d'aconseguir el bon estat ecològic de les masses d'aigua per al 2015.

El juliol de 2010 l'Assemblea General de les Nacions Unides va declarar, mitjançant la resolució A/RES/64/292 que el dret a l'abastament i sanejament adequat és un dret humà essencial pel ple gaudiment de la vida i de tots els drets humans.

La consideració de l'aigua com un bé comú i com a dret humà bàsic exigeix un model de gestió que no es subordini a l'obtenció del benefici privat i que garanteixi l'eficàcia, la solidaritat, l'eficiència, l'equitat, la transparència, la participació, el control democràtic i la conservació dels ecosistemes aquàtics.

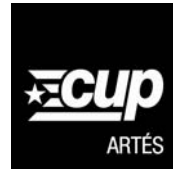
Així doncs, la gestió pública de l'aigua és una exigència democràtica i un deure per a garantir a la ciutadania el dret humà a uns serveis de proveïment d'aigua potable i sanejament de qualitat.

De fet, la gestió de l'aigua, des que s'obté de rius, fonts i aqüífers fins que es retorna a través de desaigües i depuradores, és una de les obligacions de les administracions públiques. La llei estableix el caràcter públic d'aquest servei, juntament amb la propietat pública de la xarxa de distribució.

Ara bé, la maquinària privatitzadora del binomi titularitat pública - gestió privada esta situant aquest caràcter públic en una posició cada vegada més simbòlica. La privatització dels serveis d'aigües ha estat una constant des de mitjans dels anys 80 i de fet, avui en dia podríem dir que vivim en una mena de guerra de l'aigua. Una guerra entre multinacionals de l'aigua i els seus interessos, que només cerquen el lucre del seu accionariat i facilitar els sous milionaris i indecents dels seus directius.

La distribució en alta (des de les fonts d'abastament fins als dipòsits municipals) que fins fa poc subministrava majoritàriament l'empresa pública Aigües Ter Llobregat, es va vendre a Acciona perquè la Generalitat ingressés 300 milions d'euros destinats a pagar dèficit públic. La distribució en baixa (des dels dipòsits municipals fins a les llars) està controlada, majoritàriament, per Agbar, que veu reforçada i ampliada la seva posició amb la generosa concessió que li ha brindat l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Cal destacar que ambdós processos s'han caracteritzat per nombroses irregularitats i falta de transparència, i de fet, estan immerses en processos judicials molt complicats.

La realitat és que la gestió de l'aigua al nostre país està cada vegada més fragmentada i privatitzada. Una situació que provoca augment de tarifes i danys mediambientals, ja que

l'empresa privada, en la cerca del seu màxim benefici, sempre prioritzarà la font d'abastament més barata, independentment de l'impacte ecològic.

Amb la coartada de la crisi econòmica, el procés de privatització de l'aigua a la Unió Europea s'ha accelerat. Les grans empreses del sector de la distribució i gestió de l'aigua estan aprofitant la convergència econòmica actual per a fer de la crisi un negoci i obtindre el control total sobre aquest recurs essencial. I, a més a més, ho estan fent amb diners públics. Concretament amb els que obtenen del Banc Central Europeu, a través dels préstecs que aconseguen dels bancs europeus, que en molts casos formen part de l'accionariat d'estes grans empreses.

Per a fer front a esta onada privatitzadora, que amenaça a imposar a tota la UE el model francès de gestió de l'aigua, també conegut com PPP (Partenariat Públic- Privat), la Federació Europea de Serveis Públics (EPSU) ha llançat la Iniciativa Ciutadana Europea "L'aigua com a dret humà" (<http://www.right2water.eu/es>). Aquesta iniciativa, que ha assolit més de 1'8 milions de firmes, té com a objectius:

- La garantia d'uns serveis d'aigua i sanejament per a tots els ciutadans i ciutadanes de la UE.
- La defensa dels drets humans per sobre dels interessos comercials, amb el rebuig de la liberalització dels serveis d'aigua.
- L'accés universal a l'aigua i al seu sanejament.

Mentrestant, la situació a Artés és alarmant. Les obres d'abastament en alta que haurien de portar aigua de la Sèquia fa més de 5 anys que estan encallades, el servei municipal d'aigües resta privatitzat a Sorea (del grup Agbar, al seu torn en mans d'un holding compost per la multinacional francesa Suez i La Caixa) amb una concessió prorratejada des de fa temps i la qualitat de l'aigua de boca és pèssima.

De fet, malgrat la resolució de l'ONU que reconeix el dret humà a l'aigua potable i al sanejament, a Artés no tenim garantit el nostre dret d'abastir-nos amb aigua de la millor qualitat per al consum humà.

La qualitat de l'aigua que abasta la població d'Artés, és tècnicament "apte pel consum humà" segons el Real Decret 140/2003, "por el que se establecen los criterios sanitarios de la calidad del agua de consumo". Tot i així, a la xarxa de distribució d'aigua de Can Vila, es detecten concentracions altes de clorurs, sulfats i sodi i una conductivitat i duresa molt alta. Malgrat que aquesta aigua supera els valors paramètrics que estableix el RD, es continua considerant aigua apte perquè aquests paràmetres estan definits només com a indicadors, o sigui, sense efecte decisor per a considerar aquesta aigua com a no apte pel consum.

Tot i això, els nivells de clorurs a Artés (420 mg/l) doblen el valor màxim recomanable del RD (<250 mg/l) i excedeixen de tros al contingut de clorurs de les aigües minerals de fonts naturals (<100 mg/l). Aquest contingut alt en clorurs és la principal causa del mal gust que té l'aigua a la nostra vila. Igualment passa amb el contingut de sodi, sulfats i carbonats. Una de les raons, per la qual tenim aquestes concentracions tan altes és per a la naturalesa del sòl i la roca per on l'aigua s'infiltra. Al Pla de Bages tenim bàsicament sòls de naturalesa calcària (de guix) i també sòls salins.

Aquesta aigua, tot i ser potable segons els estàndards legislatius, pot arribar ser perjudicial per a la nostra salut si la utilitzem com a aigua de beguda habitual, ja que una aigua rica en sals (clorurs i sodi) és dolenta/perjudicial pels ronyons i la tensió arterial. Deixant de banda, els inconvenients que produeix a les llars a partir d'incrustacions a canonades i electrodomèstics.

Per tot això, el grup municipal de la Candidatura d'Unitat Popular proposa al Ple d'Artés l'adopció dels següents acords:

Primer. Declarar l'aigua com un dret humà i un bé públic. En aquest sentit, defensar que tot el cicle de l'aigua sigui gestionat des del sector públic, garantint els cabals ecològics, l'optimització dels recursos hídrics, la qualitat ecològica de les reserves naturals i evitant la seva mercantilització i la seva conversió en objecte de lucre i especulació.

Segon. Adherir-se a la Iniciativa Ciutadana Europea "El dret humà a l'aigua i el sanejament".

Tercer. Adherir-se a la petició impulsada per la Plataforma Aigua és Vida (<http://plataformaaguaesvida.wordpress.com/>) instant a la Generalitat de Catalunya que eviti una externalització dels serveis que fins ara ha ofert l'empresa pública Aigües Ter Llobregat.

Quart. Articular un nou model de gestió de l'aigua, a partir del compromís municipal cap a la municipalització plena del servei d'aigües municipal, que combini la qualitat i l'eficiència del servei, amb una gestió pública, transparent i participativa. A tal efecte, iniciar (en breu) l'elaboració participativa i transparent d'un Pla de Municipalització a desenvolupar el proper 2014.

Cinquè. Realitzar un projecte de conservació i aprofitament de les Aigües del Purgatori.

Sisè. Traslladar els presents acords al Govern de la Generalitat, a Aigües Ter Llobregat, a l'Agència Catalana de l'Aigua, a la Plataforma Aigua és Vida i a la Iniciativa Ciutadana Europea "L'aigua com a dret humà".

8 d'octubre de 2013, Artés, Països Catalans